

I. Synodní růženec: Radostná tajemství

Společná cesta Josefa, Marie a Ježíše jako předobraz společného putování křesťanů

1. desátek: Ježíš, kterého jsi z Ducha svatého počala

Lk 1,34-37: *Maria řekla andělovi: »Jak se to stane? Vždyť muže nepoznávám!« Anděl jí odpověděl: »Duch svatý sestoupí na tebe a moc Nejvyššího tě zastíní! Proto také dítě bude nazváno svaté, Syn Boží. I tvoje příbuzná Alžběta počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť u Boha není nic nemožného.«*

Andělské zvěstování Ježíšova početí v Mariině životě se děje na pozadí příběhu početí v životě Mariiny starší příbuzné Alžběty, který je pro Marii povzbuzením k důvěře. I my můžeme hledat povzbuzení na naší cestě ve zkušenosti našich starších bratří a sester.

2. desátek: Ježíš, s kterým jsi Alžbětu navštívila

Lk 1,39-41: *V těch dnech se Maria vydala na cestu a spěchala do jednoho judského města v horách. Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dítě se radostně pohnulo v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým.*

Nově počatý Boží život vedl Marii k setkání s Alžbětou a sdílení této zkušenosti s ní. Každá autentická zkušenost setkání s Boží blízkostí v našich životech v nějaké formě vede k jejímu sdílení na společné cestě s druhými.

3. desátek: Ježíš, kterého jsi v Betlémě porodila

Lk 2,3-5.7: *Šli tedy všichni, aby se dali zapsat, každý do svého města. Také Josef se odebral z galilejského města Nazareta vzhůru do Judska do města Davidova, které se jmenuje Betlém, protože byl z rodu a kmene Davidova, aby se dal zapsat spolu s Marií, sobě zasnoubenou ženou, která byla v požehnaném stavu. (...) A porodila svého prvorozeného syna, zavinula ho do plének a položila do jeslí, protože v zájezdním útulku nebylo pro ně místo.*

Ježíš se rodí na společné cestě Josefa s Marií uprostřed velkých událostí i hluboké bídy tehdejší společnosti. I uprostřed dnešní reality naše vlastní zkušenost počáteční víry dozrává na společné cestě, při společném putování.

4. desátek: Ježíš, kterého jsi v chrámě obětovala

Lk 2,25.27-28: *Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch svatý. (...) Z vnuknutí Ducha přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonali, co bylo obvyklé podle Zákona. Vzal si ho do náručí a takto velebil Boha.*

Maria s Josefem putovali společně s Ježíšem, ale potřebovali se na této cestě své úzké rodiny potkat i s těmi, kteří jim svědčili o naději celého Izraele. I společná cesta našich rodin a malých společenství volá po otevřenosti moudrosti našich „starších“.

5. desátek: Ježíš, kterého jsi v chrámě našla

Lk 2,43-46: *Když ukončili sváteční dni a vraceli se domů, zůstal chlapec Ježíš v Jeruzalémě, a jeho rodiče to nezpozorovali. V domnění, že je ve skupině poutníků, ušli den cesty; teprve potom ho hledali mezi příbuznými a známými. Když ho nenašli, vrátili se do Jeruzaléma a hledali ho. Po třech dnech ho našli v chrámě, jak sedí uprostřed učitelů, poslouchá je a dává jim otázky.*

Společná cesta Josefa a Marie s Ježíšem se připojuje ke společné cestě celého Izraele, a to skrze ztrátu původní rodinné intimity. I naše společná cesta s našimi přáteli volá po kroku do neznáma a připojení se ke společné cestě celého Božího lidu.

II. Synodní růženec: Tajemství světla

Ježíšovo putování po této zemi jako pozvání ke společné cestě následování

1. desátek: Ježíš, který byl pokřtěn v Jordánu

Lk 3,21-22: *Když se všechen lid dával pokřtít a když byl pokřtěn i Ježíš a modlil se, otevřelo se nebe, Duch svatý sestoupil na něj v tělesné podobě jako holubice a z nebe se ozval hlas: »Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení!«*

Ježíš se jako jeden ze zástupu kajících nechává ponořit do Jordánu a během modlitby se k němu přiznává jeho nebeský Otec. I při našem společném kajícím putování se nad námi otevírá nebe a jsme ujišťováni o zcela osobní Boží lásce.

2. desátek: Ježíš, který zjevil v Káně svou božskou moc

Jan 2,1-3: *Třetí den byla svatba v galilejské Káně a byla tam Ježíšova matka. Na tu svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci. Došlo víno, a proto řekla matka Ježíšovi: »Už nemají víno.«*

V Janově evangeliu se Ježíšovo první velké znamení děje uprostřed společného slavení a svatební radosti, při kterém Ježíš vstupuje do náhlého nedostatku. Společné putování je dobou tance, i dobou pláče. Ale vždy dobou Ježíšovy blízkosti.

3. desátek: Ježíš, který hlásal Boží království a vyzýval k pokání

Mk 1,14-17: *Když byl Jan Křtitel uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a hlásal tam Boží evangelium: »Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Změňte smýšlení a věrte evangeliu!« Když šel podél Galilejského moře, uviděl Šimona a jeho bratra Ondřeje, jak loví v moři; byli totiž rybáři. Ježíš jim řekl: »Pojďte za mnou, a udělám z vás rybáře lidí!«*

Ježíšovo zcela osobní a konkrétní pozvání ke společnému následování a službě vychází z ujištění o plnosti času Boží blízkosti umožňující naši vnitřní proměnu. Důvěra v evangelium a osobní proměna je srdcem společného následování i dnes.

4. desátek: Ježíš, který na hoře proměnění zjevil svou slávu

Lk 9,28-31.34-35: *Ježíš vzal s sebou Petra, Jana a Jakuba a vystoupil s nimi na horu pomodlit se. Když se modlil, výraz tváře se mu změnil a jeho šat oslnivě zbělel. A hle, rozmlouvali s ním dva muži - byli to Mojžíš a Eliáš. Zjevili se ve slávě a mluvili o jeho exodu, který měl podstoupit v Jeruzalémě. (...) Zatímco to říkal, objevil se oblak a zahalil je. Když se octli v oblaku, padla na ně bázeň. Z oblaku se ozval hlas: »To je můj vyvolený Syn, toho poslouchajte!«*

Učedníci na společné cestě následování potřebovali zakusit Ježíše nejen jako nového Mojžíše vyvádějícího Boží lid z otroctví, ale také jako Eliáše přicházejícího v moci a slávě. Právě takového Krista můžeme zakoušet i uprostřed naší společné cesty.

5. desátek: Ježíš, který ustanovil eucharistii

Lk 22,14-15.19-20: *Ve stanovenou hodinu zaujal Ježíš místo u stolu a apoštolové s ním. Řekl jim: »Toužebně jsem si přál jít s vámi tohoto velikonočního beránka, dříve než budu trpět.« (...) Potom vzal chléb, vzdal díky, lámal ho a dával jim se slovy: »To je mé tělo, které se za vás vydává. To konejte na mou památku!« Stejně tak vzal i kalich, když bylo po večeři, a řekl: »Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví, která se za vás prolévá.«*

Společné hostiny byly běžnou součástí putování Ježíšových učedníků. Tato však byla jedinečná. Poslední. Neopakovatelná. A zároveň nikdy nekončící. Otevřená každému. Jsme na ní pozváni i my. I my na ní máme i dnes své jedinečné místo. Všichni. Navždy.

III. Synodní růženec: Bolestná tajemství

Cesta trpícího Ježíše uprostřed Božího lidu jako ujištění o trvalé Boží věrnosti

1. desátek: Ježíš, který se pro nás krví potil

Lk 22,43-46: *Ježíšovi se zjevil anděl z nebe a posiloval ho. Ježíš upadl do smrtelné úzkosti a modlil se ještě usilovněji; jeho pot stékal na zem jako krůpěje krve. Potom vstal od modlitby, šel ke svým učedníkům a našel je, jak zármutkem usnuli. Řekl jim: »Proč spíte? Vstaňte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení!«*

Ježíš touží svoji smrtelnou úzkost v Getsemanech sdílet se svými nejbližšími učedníky. A zároveň je pro ně s touto svojí úzkostí ujištěním, že ve svém zármutku nejsou sami. On zná i únavu naší společné cesty, když hrozí, že na ní usneme.

2. desátek: Ježíš, který byl pro nás bičován

Mt 27,24-26: *Pilát si dal přinést vodu, před očima lidu si umyl ruce a řekl: »Nemám vinu na krvi tohoto člověka. To je vaše věc.« Všechni lidé odpověděli: »Jeho krev ať padne na nás a na naše děti!« Tu jim propustil Barabáše, Ježíše pak dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.*

Rány vojáků bolí o to více, že jsou důsledkem zvráceného kolektivního egoismu Božího lidu, kterému Ježíš doposud sloužil. Možná nás zbičováný Ježíš chce povzbudit k důvěře, že se pro nás a za nás vydává i tehdy a právě tehdy, když my se jej, ukřičeni okolním davem, zříkáme.

3. desátek: Ježíš, který byl pro nás trním korunován

Mt 27,28-30: *Vladařovi vojáci svlékli Ježíše, přehodili mu nachově rudý plášť, upletli korunu z trní, vsadili mu ji na hlavu, do pravé ruky mu dali rákosovou hůl, klekali před ním a posmívali se mu: »Bud' zdráv, židovský králi!« Plivali na něj, brali mu hůl a bili ho po hlavě.*

Absurdní karikatura Božího království. Groteska s Ježíšem v hlavní roli. A zároveň tichý hlas zraněného krále s trnovou korunou našich vlastních plánů, do kterých se někdy snažíme obléci naši společnou cestu. Krále, který nám ale i tehdy šeptá: Nikdy se vás nezřeknu!

4. desátek: Ježíš, který pro nás nesl těžký kříž

Mt 27,32-35.38: *Když vycházeli, potkali jednoho člověka z Kyrény, jmenoval se Šimon. Toho přinutili, aby mu nesl kříž. Když došli na místo zvané Golgota, což znamená 'Lebka', dali mu pít víno smíchané se žlučí. Okusil, ale pít nechtěl. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty losováním. (...) Zároveň s ním byli ukřižováni dva zločinci, jeden po pravici, druhý po levici.*

Společníci Ježíšovy křížové cesty: neochotní kolemjdoucí, žlučovití hostitelé, rozkazy plnění vojáci, o důstojnost okrádající hamižníci, buřiči a zločinci. I jim Ježíš do posledního dechu slouží. I pro nás, podobně podivnou sebranku, nese svůj kříž.

5. desátek: Ježíš, který byl pro nás ukřižován

Jan 19,25-27.30: *U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš uviděl svou matku a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce: »Ženo, to je tvůj syn.« Potom řekl učedníkovi: »To je tvá matka.« A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě. (...) Když Ježíš přijal ocet, řekl: »Dokonáno je!« Pak sklonil hlavu a odevzdal svého ducha.*

O chvíli Ježíšovy nejhlubší samoty, o které ostatní evangelisté svědčí jako o Ježíšově zkušenosti opuštěnosti i v jeho vztahu s Otcem, svědčí Jan jako o zkušenosti nejhlubšího, jeden druhému se vydávajícího společenství. I my jsme jeho součástí.

IV. Synodní růženec: Slavná tajemství

Společná cesta prvních křesťanů jako pozvání k důvěře na naší společné cestě

1. desátek: Ježíš, který z mrtvých vstal

Lk 24,13-16: *Ještě ten den se ubírali dva z nich do vesnice zvané Emauzy, která je vzdálena od Jeruzaléma šedesát honů. Hovořili spolu o tom všem, co se stalo. Jak tak hovořili a uvažovali, přiblížil se k nim sám Ježíš a připojil se k nim. Ale jako by jim cosi zadržovalo oči, takže ho nepoznali.*

Vzkříšený Ježíš se ke společné cestě prvních učedníků plné zármutku a zmatku připojuje jako neznámý poutník. Srdce se jim za chvíli rozhoří jeho slovem. A poznají jej při lámání chleba. Ale cesta k tomu je poměrně dlouhá. Často i ta naše.

2. desátek: Ježíš, který na nebe vstoupil

Lk 24,45.49-53: *Tedy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. (...) Řekl jim: »Hle - já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Vy tedy zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.« Vyvedl je pak směrem k Betánii, zvedl ruce a požehnal jim. A zatímco jim žehnal, odloučil se od nich a vznášel se k nebi. Oni se mu poklonili a s velikou radostí se vrátili do Jeruzaléma. Byli stále v chrámě a velebili Boha.*

Mysl učedníků se postupně otevírá. Slova Písma se stávají oživujícím plamenem. Očekávání roste. Představy o způsobu jeho naplnění jsou očišťovány zkušeností Ježíšova odchodu k Otci. To vše uprostřed společného setrvávání ve chvále. I dnes.

3. desátek: Ježíš, který Ducha svatého seslal

Sk 2,1-4: *Nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě. Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přičene silný vítr, a naplnil celý dům, kde se zdržovali. A ukázaly se jim jazyky jako z ohně, rozdělily se a nad každým z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit cizími jazyky, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali.*

Společná cesta prvních učedníků měla své důležité zastávky. Aby mohli vyjít ke všem národům, museli se na svém útěku za svými vlastními plány zastavit. Setrávat ve večeřadle spolu s Marií a ženami. Napít se z hluboké studny. Jde to snad dnes jinak?

4. desátek: Ježíš, který tě, Panno, do nebe vzal

Ef 2,4-6: *Nekonečně milosrdný Bůh nás miloval svou velikou láskou, a když jsme byli mrtví pro své hříchy, přivedl nás k životu zároveň s Kristem. Milostí jste spaseni! Když vzkřísil Krista Ježíše, vzkřísil zároveň s ním i nás, a když vykázal jemu místo v nebi, vykázal je zároveň i nám, protože jsme s ním spojeni.*

Mariino nanebevzetí je znamením, že k témuž je povolán, uprostřed své slabosti, každý z nás osobně, a zároveň všichni společně jako údy Kristova vzkříšeného těla. Již nyní, na naší společné cestě, máme na tomto vzkříšení a nanebevzetí účast.

5. desátek: Ježíš, který tě, Panno, v nebi korunoval

Zj 22,1.3-5: *Ukázal mi řeku živé vody, jasnou jako křišťál, vytékající zpod trůnu Božího a Beránkova. (...) Jeho služebníci se mu budou klanět, budou hledět na jeho tvář a jeho jméno ponosou na čele. A noc už vůbec nebude ani nebude třeba světla lampy nebo světla slunce: Pán Bůh je bude ozařovat a budou kralovat na věčné věky.*

Řeka živé vody, trůn Beránkův, zářící Boží tvář, naše jedinečné jméno jako zářící diadém na našich čelech. Maria, průvodkyně na cestě, je i zde pro nás obrazem, ikonou toho, co je již nyní skryto v nitru naší společné cesty a co se dovrší v jejím cíli.